

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI
DIN REPUBLICA MOLDOVA
COORDINATING COUNCIL ON AUDIOVISUAL OF MOLDOVA

str. Vlaicu Pîrcălab, nr. 46, MD-2012 Chișinău • tel: (373 22) 277551 • fax: (373 22) 277471 • <http://www.cca.md>

RAPORT

**monitorizarea modului de reflectare a campaniei electorale în cadrul
emisiunilor informative ale posturilor de televiziune**

Perioada: 30 octombrie – 10 noiembrie 2010

**Posturi monitorizate: Moldova 1, NIT, Prime, 2 Plus, ProTV, TV7 și
Euro TV Chișinău**

Rolul radiodifuzorilor și importanța monitorizării acestora în perioada campaniei electorale.

Radiodifuzorii joacă un rol vital în campania electorală, deoarece informează alegătorii despre concurenții electorali și evoluția campaniei, precum și despre procesul electoral. Aceștia trebuie să ofere platforme candidaților pentru comunicarea mesajelor de campanie ale alegătorilor, să analizeze campania, să comunice punctele de vedere ale diferitelor grupuri politice, și să relateze despre cei care dețin puterea și încearcă să o câștige din nou. Rolul și funcțiile radiodifuzorilor sînt limitate în cazul în care nu se bucură de spațiu liber pentru funcționare și acces la informație. În același timp, un proces electoral liber și corect presupune ca media audiovizuală să trateze toți concurenții în mod echilibrat și să depună eforturi pentru a relata la timp, corect și imparțial informații cu privire la toate evoluțiile politice și electorale cheie.

În timpul alegerilor, monitorii utilizează anumite metodologii pentru a judeca corectitudinea procesului electoral. Ei evaluează comportamentul radiodifuzorilor pe parcursul diferitelor faze ale procesului electoral și evaluează conformitatea acestuia cu standardele internaționale și reglementările naționale cu privire la reflectarea alegerilor. Ei ajută la stabilirea faptului dacă candidații au avut acces la mass-media pentru a transmite mesajele către alegători și dacă informațiile disponibile prin intermediul acestora au fost adecvate pentru ca alegătorii să facă o alegere bine informată la urnele de vot. Datele statistice privind volumul de timp dedicat concurenților, modul în care concurenții și alți actori politici cheie sînt reflectați de instituțiile audiovizuale, analiza reflectării partinitoare, amploarea și calitatea campaniilor de educare a alegătorilor sau relevanța informațiilor legate de alegeri servesc ca bază pentru analize. Rezultatele monitorizării demonstrează modul în care s-a comportat mass-media, și informează publicul și concurenții despre aceste probleme.

Dimensiunea legală a reflectării alegerilor în mass-media

Cadrul legal care reglementează reflectarea mediatică a alegerilor este format în primul rînd din Constituție, Codul Electoral (articolele 47, 64 și 64.1), Codul Audiovizualului și Regulamentul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010, aprobat de Comisia Electorală Centrală.

Codul Audiovizualului stipulează:

În spiritul respectării libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului, prin transmisia și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului. Art.7 (1).

Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare. Art.7 (2).

Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial. (Art. 7.3)

În conformitate cu prevederile Codului Audiovizualului, Art.7(4), pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît:

a) informația care compune știrea să fie veridică;

- b) să nu fie deformat sensul realității prin tertipurii de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri;
- c) în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse.

Codul Electoral prevede dreptul mass-media de a reflecta alegerile și informa publicul cu privire la toate aspectele electorale liberă de orice încălcare sau amestec de către autorități, concurenții electorali / candidați sau alte entități (art. 64 (1) (4)).

Codul Electoral de asemenea îndeamnă mass-media să se abțină de la tratamentul preferențial al concurenților electorali, indiferent de statutul social și / sau de postul ocupat de candidați (art. 64 (4)) și prevede că mass-media publică trebuie să facă o distincție clară între exercitarea funcției oficiale și activitatea electorală a candidaților (art. 64 (1) (5)).

În conformitate cu Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, adoptat la 8 octombrie 2010: (7) Concurenții electorali participă în campania electorală pe bază de egalitate, beneficiind de un tratament nediscriminatoriu la utilizarea mijloacelor de informare în masă.

Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor

În scopul monitorizării conținutului mediatic, în particular a emisiunilor de știri, CCA utilizează metodologia de monitorizare a mass-media, adoptată oficial la ședința CCA din 29 octombrie și discutată în detalii la seminarul care a avut loc la 21-22 octombrie la Chișinău. Aceasta reprezintă preponderent o abordare cantitativă de monitorizare cu elemente calitative. Prin intermediul *indicatorilor* identificați metodologia permite stabilirea dacă radiodifuzorii au respectat sau nu obligațiile legale, spre exemplu, în ce măsură radiodifuzorii respectă pluralismul politic.

În scopul analizei cantitative a reflectării în mass-media a actorilor sau entităților relevante, *unitatea de analiză* este identificată ca parte a mesajului dedicat actorului politic sau subiectului selectat. De fapt este volumul de timp în care la actorii politici se face referință sau aceștia apar direct în emisie. Este important să se înțeleagă modul în care s-a utilizat timpul/spațiul. Timp/spațiu egal nu înseamnă în mod automat reflectare egală. Tonalitatea reflectării și modul în care actorul politic sau entitatea respectivă este prezentat(ă) reprezintă informații importante ce completează datele referitoare la acordarea timpului. De asemenea este important să fie analizată tonalitatea reflectării în perspectiva cazurilor particulare care prezintă actorii în lumină pozitivă sau negativă, așa cum doar faptul că o cotă parte de reflectare a actorilor a fost pozitivă sau negativă nu trebuie în mod automat să ducă la concluzia că instituția media respectivă este partinitoare în defavoarea sau în favoarea unui actor. Natura relațiilor și modul în care informația a fost prezentată trebuie să fie supuse unor analize suplimentare. *Secvența de timp* legată de *actorul politic relevant* este codificată în conformitate cu următoarele variabile: *discursul direct-indirect* și *tonalitatea reflectării* (pozitiv, neutru, negativ). Unitățile de analiză sînt înregistrate și codificate separat cu variabile selectate. Timpul/spațiul acordat actorilor relevanți este măsurat în secunde.

Activitățile de monitorizare a mass-media sînt efectuate de o echipă de monitori, care au participat la activități de instruire în domeniul monitorizării media, cu privire la procedurile și tehnicile de monitorizare. Suplimentar la abordarea cantitativă de monitorizare menționată mai sus, care produce statistici referitoare la volumul de timp acordat actorilor politici și modul în care timpul este acordat, monitorii media analizează de asemenea anumite segmente ale emisiunilor; în cadrul emisiunilor de știri acestea sînt subiectele de știri. Subiectele de știri sînt analizate cu referire la cerințele legale, inclusiv respectarea articolului 7 al Codului Audiovizualului, dar și a cerințelor Codului Electoral și a regulamentului CEC.

Selectarea instituțiilor media și a programelor monitorizate

Acest raport reflectă rezultatele monitorizării principalelor emisiuni de știri ale posturilor TV cu acoperire națională: Moldova 1, NIT, Prime, 2 Plus, Euro-TV Chișinău și a posturilor Pro TV Chișinău și TV7.

Euro TV Chișinău (Eu-TV), care de asemenea are o acoperire națională, nu a pus pe post emisiuni de știri în perioada monitorizată.

Perioada monitorizată

Al doilea raport reflectă perioada 30 octombrie – 10 noiembrie 2010.

Rezultatele monitorizării

Următorul tabel prezintă timpul total calculat de echipa de monitorizare, care a fost acordat în emisiunile principale de știri ale instituțiilor audiovizuale monitorizate subiecților politici, inclusiv: partidelor politice înregistrate la CEC, care sînt concurenți electorali și reprezentanților lor, candidaților independenți, Guvernului, Președintelui interimar/Președintelui Parlamentului, Primarului mun. Chișinău și CEC. Suplimentar în lista subiecților politici a fost inclusă Alianța pentru Integrare Europeană (AIE). Alți cîțiva subiecți care se referă direct la alegeri sînt incluși în categoria „Alții”.

Postul TV	Timp total direct și indirect alocat subiecților politici
Moldova 1	57 minute 59 secunde
NIT	3 ore 24 minute 25 secunde
Prime	56 minute 50 secunde
2 Plus	44 minute 27 secunde
ProTV	1 ore 06 minute 11 secunde
TV7	49 minute 10 secunde

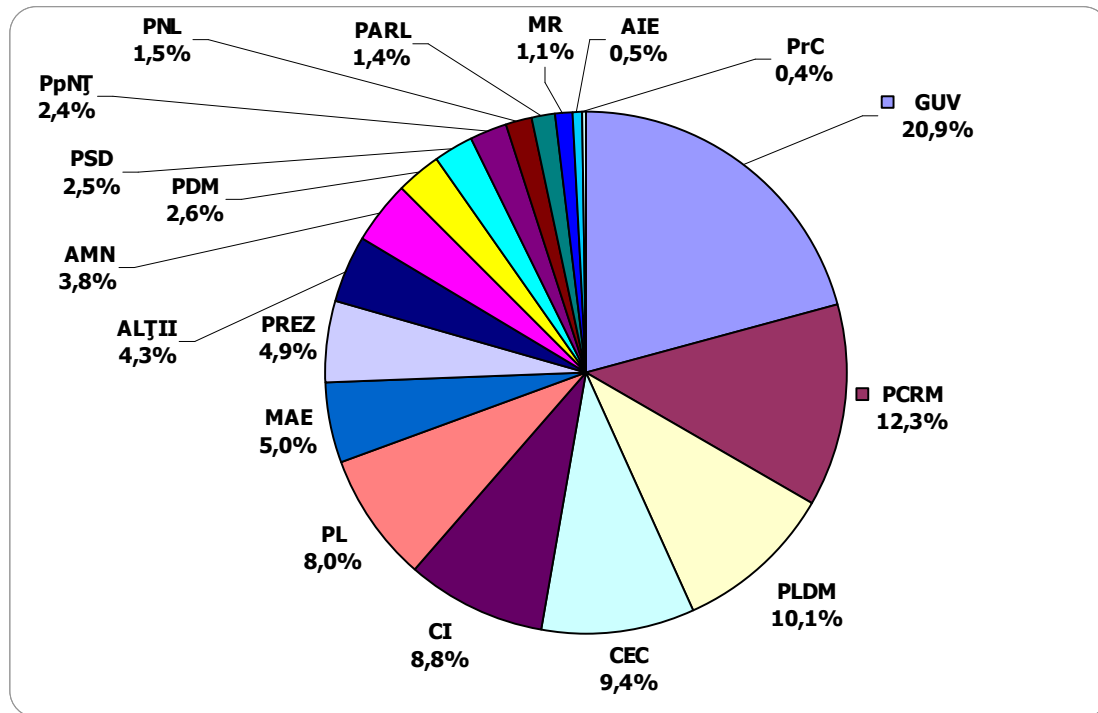
Volumul de timp pe care posturile de televiziune monitorizate l-au dedicat prezentării subiectelor politice și celor cu tentă electorală, s-a mărit în comparație cu perioada anterioară (18 – 29 octombrie). Cel mai mare volum de timp oferit prezentării subiectelor politice a fost înregistrat, din nou, în cadrul programelor de știri ale postului NIT, însă acest post de televiziune a oferit cea mai limitată diversitate a subiecților politici dintre toate posturile de televiziune monitorizate. În plus, în cadrul știrilor acestui post au fost prezente doar unele entități politice precum PCRM, AIE, PLDM, Guvernul, PDM, PL, AMN, PSD, dintre care practic jumătate din timpul alocat (41,3 %) a fost acordat unui singur concurent electoral PCRM.

În perioada de raport, următoarele subiecte principale au fost reflectate în emisiunile de știri ale radiodifuzorilor monitorizați:

- Lansarea în campania electorală, prezentarea echipelor și programelor, unor concurenți electorali (PL, PCRM, PSD, Mișcarea Social Politică „Ravnopravie” și a candidaților independenți E. Nazarinca (CI), S. Banari (CI), G. Russu (CI), V. Pleșca (CI)).
- Publicarea rapoartelor societății civile (CIJ, Coaliția Control Civic Alegeri 2010, Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte) privind desfășurarea campaniei electorale și prezentarea rezultatelor unui sondaj de opinie efectuat de către Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA.
- Încheierea înregistrării candidaților în campania electorală și lansarea de către Comisia Electorală Centrală a campaniei de informare și educare civică.
- Vandalizarea panourilor electorale și a sediilor unor concurenți electorali.
- Semnarea tratatului de frontieră dintre Republica Moldova și România.
- Conferința de presă a Ministrului de Interne care dezmente acuzațiile aduse în materialul difuzat de portalul web „Omega”, privind detonarea digului de la Nemțeni și provocarea artificială a inundațiilor din vara acestui an.
- Reflectarea largă a activităților Președintelui interimar și Prim-ministrului (darea în exploatare a primelor case pentru sinistrați, vizite ale oficialilor europeni, eliberarea compensațiilor unor categorii de beneficiari pentru perioada rece a anului, semnarea unui decret de conferire a titlurilor de onoare și distincții de stat unor colaboratori ai IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru măiestrie profesională și dezvoltarea radiodifuzorului public, semnarea unui acord cu ambasadorul Chinei în Republica Moldova privind acordarea unui grant pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara acestui an, etc.)
- Întâlniri ale unor concurenți electorali cu alegătorii din mai multe raioane ale Republicii Moldova.

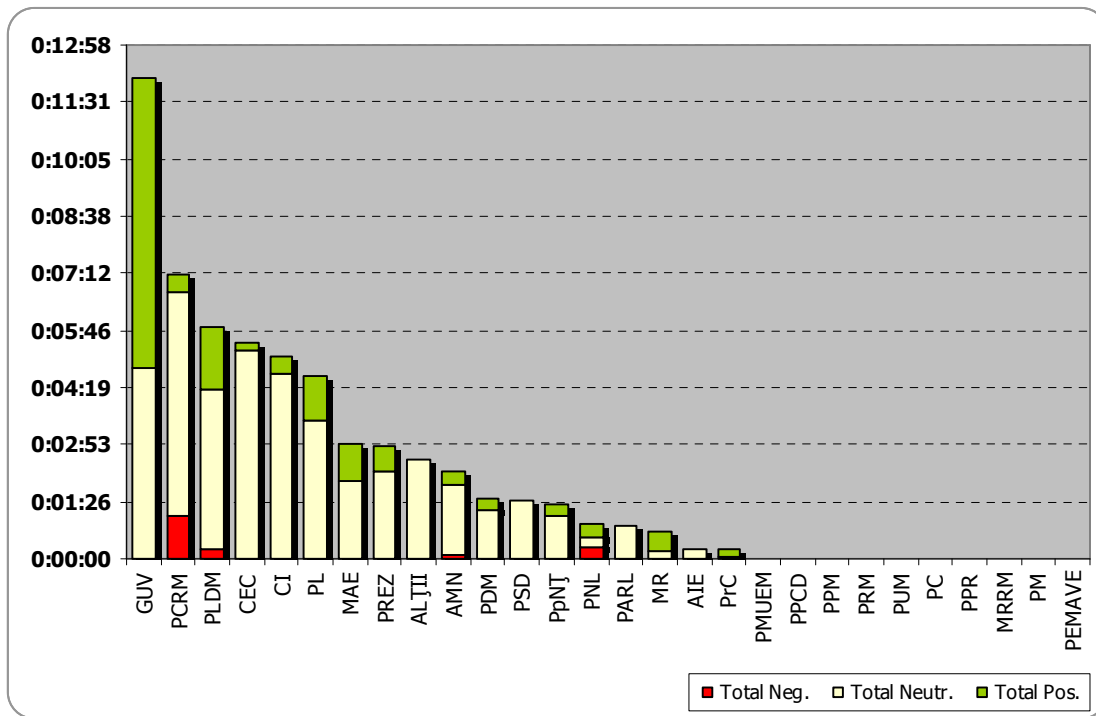
Moldova 1

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

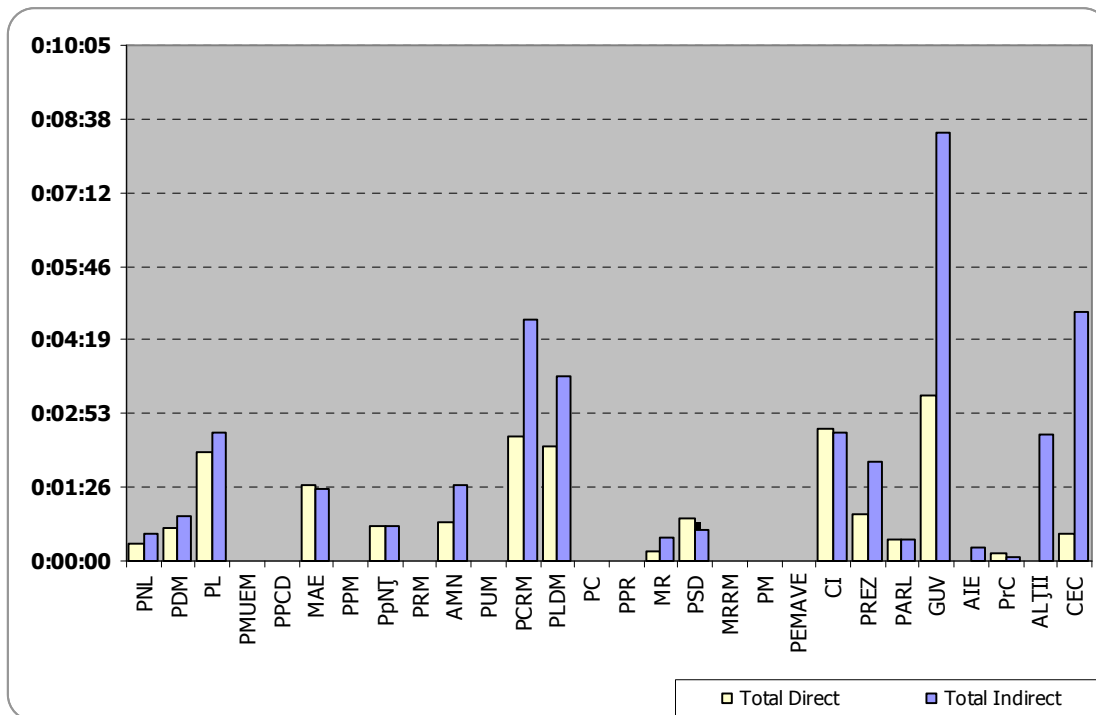

PNL	0:00:53	PUM	0:00:00	CI	0:05:07
PDM	0:01:31	PCRM	0:07:09	PREZ	0:02:52
PL	0:04:38	PLDM	0:05:50	PARL	0:00:50
PMUEM	0:00:00	PC	0:00:00	GUV	0:12:07
PPCD	0:00:00	PPR	0:00:00	AIE	0:00:16
MAE	0:02:54	MR	0:00:40	PrC	0:00:14
PPM	0:00:00	PSD	0:01:27	ALȚII	0:02:29
PpNȚ	0:01:23	MRRM	0:00:00	CEC	0:05:26
PRM	0:00:00	PM	0:00:00		
AMN	0:02:13	PEMAVE	0:00:00		

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

Moldova 1 a oferit cea mai mare parte a timpului din cadrul programelor sale de știri Guvernului, acesta a primit 12 minute din timpul de emisie (circa 21% din timpul dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali). Din această cotă Prim-ministrului i-au revenit aproape 5 minute din timpul de emisie. A doua cotă mare de timp a fost acordată concurentului electoral PCRM, care a primit 12.3% din timp, urmat de PLDM cu 10.1%. Dintre celelalte partide politice, PL a primit 8 % și MAE 5% din timp. Totodată, e de menționat faptul că Moldova 1, în comparație cu ceilalți radiodifuzori supuși monitorizării, a acordat cel mai mult timp pentru expunerea platformelor electorale ale candidaților independenți, aceștia au avut o cotă de 8,8 % din volumul total de subiecte electorale.

În comparație cu prima perioadă de monitorizare (18 – 29 Octombrie), cota timpului oferit Guvernului a crescut (anterior a fost 15.9%) de asemenea și timpul oferit concurentului electoral PLDM (2.9% anterior), pe când PCRM a primit considerabil mai puțin timp (21.8% din timp pe parcursul primei perioade de monitorizare). În comparație cu celelalte posturi TV, Moldova 1 a oferit cea mai mare cotă de timp reflectării activităților Comisiei Electorale Centrale, în comparație cu raportul anterior cota acestuia a crescut cu 3.4 % (acum 9.4 %, anterior 6%).

Ca și în perioada anterioară, circa o treime din timpul acordat subiecților electorali au fost intervenții directe.

Timpul dedicat subiectelor politice a fost în ansamblu diversificat, de asemenea televiziunea publică a prezentat majoritatea subiectelor politice într-o lumină neutră, însă a fost înregistrat și un grad de informație pozitivă în programele de știri. Pe parcursul perioadei de raport Guvernul, în special (și îndeosebi Prim-ministrul), a fost reflectat preponderent în context pozitiv. O astfel de prezentare în lipsa oricăror opinii critice la adresa oficialităților, indică un anumit avantaj de care cei aflați la putere se bucură în cadrul programelor de știri ale postului public de televiziune. Prezentarea pozitivă a fost rezultatul unor subiecte din știri în care au fost reflectate o serie de activități ale Prim-ministrului și Președintelui interimar, printre care: subiectul despre semnarea de către Prim-ministru a tratatului de frontieră dintre Republica Moldova și România, semnarea unui acord cu Ambasadorul Chinei în Republica Moldova, Frank Lee, prin care China a donat 500 mii dolari pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din această vară, participarea Prim-ministrului la prelegerea susținută de expertul în economie, ex-ministrul de finanțe al Poloniei Leschik Balcerowicy, la Academia de Știință a Moldovei, unde s-a vorbit despre criza financiară și scenariile post criză ale Republicii Moldova, semnarea de către Președintele-interimar, M. Ghimpu a decretului de conferire a titlurilor de onoare și distincții de stat unor colaboratori ai IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru măiestrie profesională și dezvoltarea radiodifuzorului public, etc.

Totodată, în perioada de raport, radiodifuzorul public a difuzat în cadrul emisiunilor informative subiecte în care Prim-ministrul, V. Filat și Președintele interimar, M. Ghimpu, apar în calitate de concurenți electorali (subiectul despre întâlnirea electorală a dlui V Filat cu studenții de la USM, subiectul despre prezentarea echipei Partidului Liberal, întâlnirea echipei Partidului Liberal cu alegătorii din Căușeni și Ștefan-Vodă) în care aceștia, de asemenea, sunt prezentați în context pozitiv.

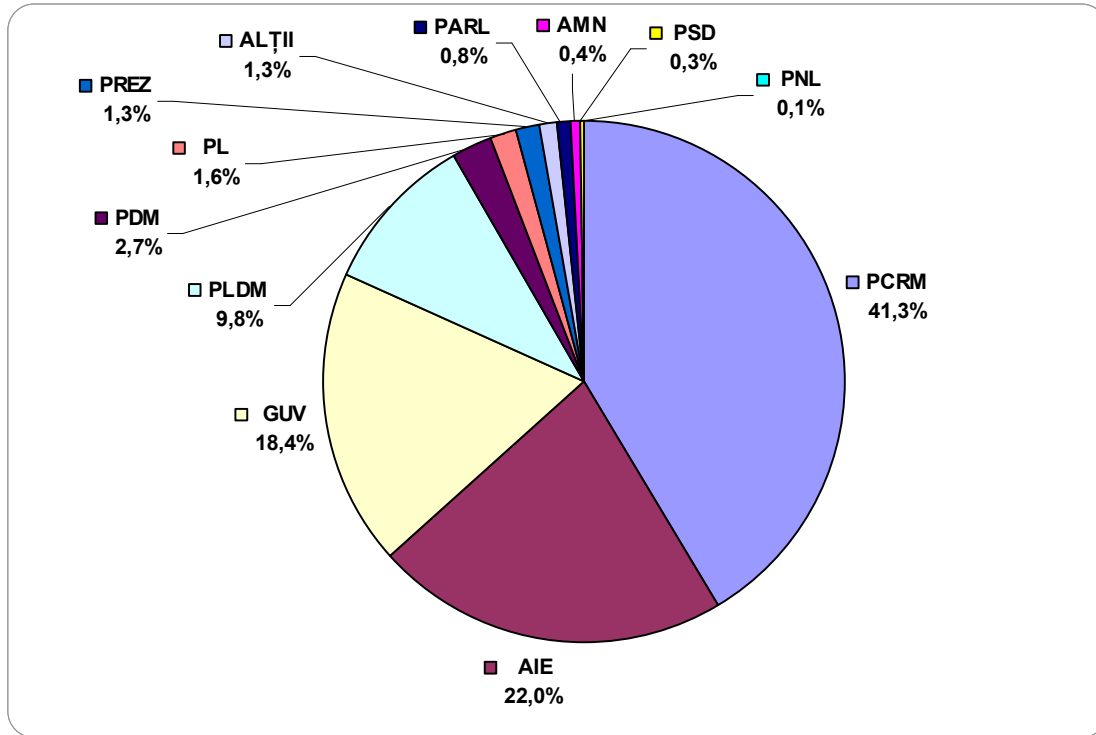
A existat o cantitate mică de informație cu conotație negativă, PLDM apare în context negativ în subiectul despre prezentarea celui de-al 3-lea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate al Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte, în care experții susțin că cele mai grave încălcări au fost depistate la întâlnirile reprezentanților PLDM cu studenții de la USM, la care înregistrarea a fost obligatorie, studenții fiind eliberați de la ore pentru a fi prezenți la acele întâlniri; PNL apare în context negativ în subiectul despre solicitarea adresată Ministerului Justiției prin care candidatul independent V. Stepaniuc cere ca PNL să fie scos în afara legii; iar prezentarea puțin mai negativă a PCRМ ține de subiectele în care reprezentanții AMN îl acuză pe ex-vicepreședintele raionului Briceni, Vasile Prisăcari, pentru că ar fi acordat ajutoare materiale simpatizanților și membrilor PCRМ din localitate; lansarea de către aripa tînă PLDM a campaniei "Adevărul despre sărăcie" și subiectul despre opinia ONG Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului asupra incidentului de la Ungheni, aceștia menționează că cetățeanul Cotici nu era în stare de ebrietate și nu deținea asupra sa obiecte care ar fi amenințat siguranța nimănui.

Subiectele cu participarea concurenților electorali, difuzate de radiodifuzorul public în perioada de raport, în care au fost reflectate anumite situații de conflict au respectat principiul de informare din mai multe surse, totodată, subiectele în care: PLDM anunță printr-un comunicat de presă că un reprezentant al partidului a fost supus unui tratament violent și amenințat cu moartea de către un susținător al unui concurent electoral în raionul Soroca și subiectul în care PDM susține că afișajele electorale amplasate în Anenii Noi au fost vandalizate de persoane necunoscute, calificînd această acțiune ca fiind parte a unui scenariu periculos pus în aplicare de forțele politice radicale din Republica Moldova, au fost realizate dintr-o singură sursă, în primul caz menționîndu-se doar că agresorul a fost identificat și este interogată de poliție.

De asemenea, în subiectul despre desfășurarea unei acțiuni de pomenire la piatra comemorativă din Piața Marii Adunări Naționale, organizate cu prilejul zilei internaționale de comemorare a victimelor regimului Comunist, în care au fost prezentate opiniile reprezentanților organizațiile de tineret ale PLDM, PL și MAE, despre reprezentanții PCRМ s-a menționat doar că au depus flori la monumentul lui Lenin cu ocazia a celei de-a 93-a aniversări a revoluției din octombrie.

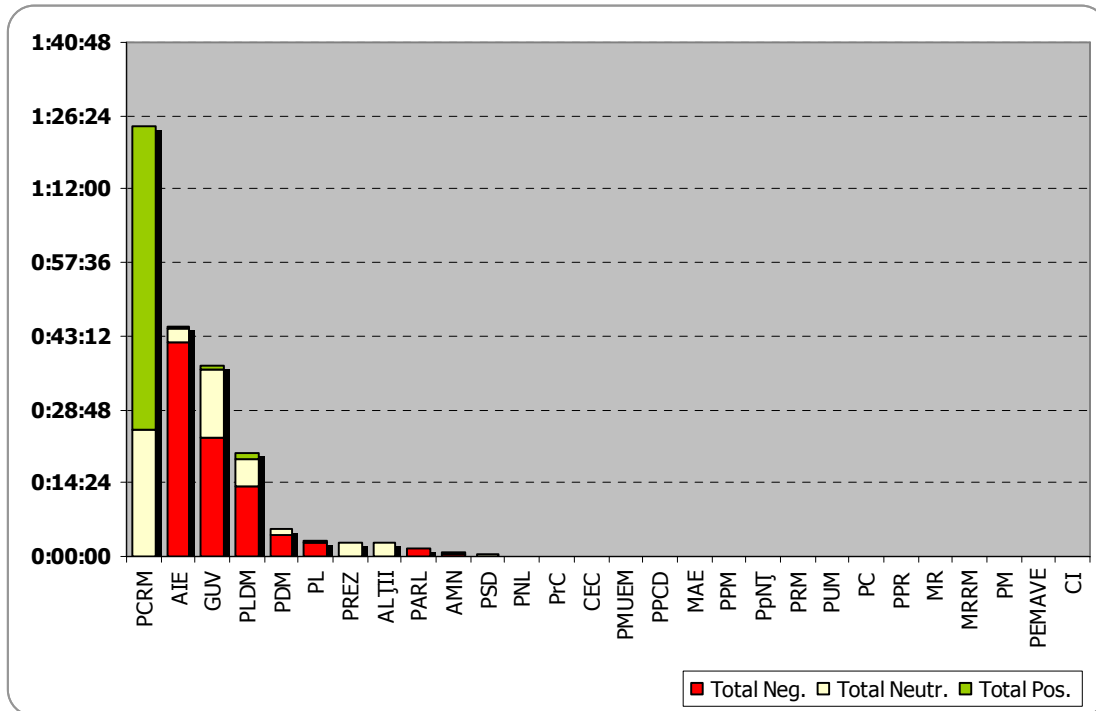
NIT

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

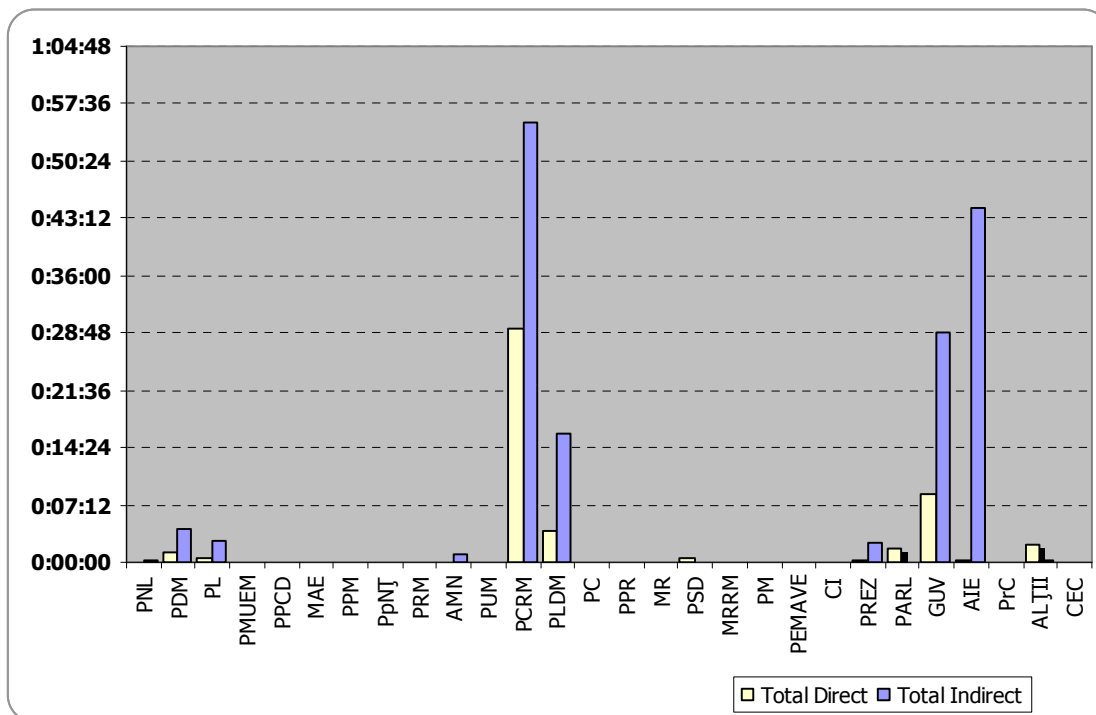

PNL	0:00:08	PUM	0:00:00	CI	0:00:00
PDM	0:05:25	PCRM	1:24:28	PREZ	0:02:43
PL	0:03:11	PLDM	0:20:04	PARL	0:01:38
PMUEM	0:00:00	PC	0:00:00	GUV	0:37:35
PPCD	0:00:00	PPR	0:00:00	AIE	0:45:03
MAE	0:00:00	MR	0:00:00	PrC	0:00:02
PPM	0:00:00	PSD	0:00:32	ALȚII	0:02:40
PpNȚ	0:00:00	MRRM	0:00:00	CEC	0:00:01
PRM	0:00:00	PM	0:00:00		
AMN	0:00:55	PEMAVE	0:00:00		

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Distribuția timpului direct și indirect

Postul de televiziune NIT a oferit cel mai mult timp în emisiunile informative actorilor politici (mai mult de trei ore și jumătate), mai mult decât în prima perioadă monitorizată (2 ore 45 min). Cu toate acestea postul nominalizat a demonstrat o diversitate extrem de limitată a opiniilor politice. NIT și-a focalizat atenția doar asupra câtorva subiecți politici. PCRM a dominat timpul dedicat știrilor electorale cu peste 41%; Guvernul a primit 18.4% și PLDM 9.8% din timpul acordat. Postul NIT a oferit de asemenea segmente considerabile din timpul dedicat știrilor electorale, reprezentanților Alianței pentru Integrare Europeană (AIE), circa 22%, care a fost prezentată prin mai multe nume sau etichetări cum ar fi: ”actuala putere”, ”guvernarea”, ”alianța de guvernare”, etc. Dintre celelalte partide PDM a primit 2.7%, PL 1.6% din timpul acordat; alte partide au primit timp limitat sau deloc nu au fost reflectate.

Deși în perioada de raport mai mulți candidați independenți s-au lansat în campania electorală, postul de televiziune cu acoperire națională NIT, nu a reflectat evenimentele electorale ale acestora la care au fost prezentate platformele și programele pentru campania electorală.

Ca și în perioada precedentă, postul de televiziune NIT a continuat să difuzeze un număr mare de subiecte care au reflectat întâlnirile electorale ale reprezentanților PCRM cu alegătorii în diverse localități ale Republicii Moldova, care susțin programul electoral al acestora:

- Liderul PCRM, Vladimir Voronin a avut întrunire cu locuitorii orașelor Strășeni și Călărași (30.10.2010).
- Subiect despre întâlnirea electorală a dlui V. Voronin cu alegătorii de la Măgdăcești (1.11.2010);
- Subiect despre întâlnirea electorală a liderului PCRM cu alegătorii de la Orhei (5.11.2010);
- Subiect despre întâlnirea electorală a dlui V Voronin lider PCRM cu alegătorii de la Ialoveni (6.11.2010);
- Subiect despre întâlnirea liderului PCRM, V. Voronin, cu lucrătorii din sectorul agricol (8.11.2010);
- Subiect despre întâlnirea dlui V. Voronin cu electoratul din mun. Chișinău (9.11.2010);
- Subiect despre întâlnirea dlui V Voronin cu reprezentanții Organizației de Tineret. Reuniunea a întrunit tineri din Găgăuzia și regiunea transnistreană, membri ai unor ONG-uri și sindicate ale mai multor instituții de învățământ. (10.11.2010).

De asemenea, au fost difuzate cu regularitate subiecte privind rezoluțiile de susținere a PCRM în campania electorală semnate de alegătorii din mai multe raioane a R. Moldova:

- Subiect despre rezoluțiile de susținere a PCRM. Informația este prezentată la modul general, fără demonstrarea unor acte, nominalizarea unor persoane, localități (1, 2, 3, 4.11.2010);
- Subiect despre declarațiile de susținere a PCRM, în acestea fiind incluse solicitări către PCRM în caz de victorie electorală. (5,6,7.11.2010)
- Subiect realizat de NIT, în cadrul căruia se menționează că zilnic în toată țara sunt semnate zeci de rezoluții pro PCRM. În continuare sunt date citirii localitățile care sunt pro PCRM (s. Zăgărancea, Semeni-raionul Ungheni, locuitorii cartierelor Botanica și Buiucani, locuitori orașului Leova) și doleanțele acestora. Comentariile sunt însoțite de imagini cu reprezentanții

PCRM în preajma înconjurați de oameni de la țară. Prezentatoarea mai menționează că organizații, medici, pedagogi din toată țara semnează zilnic rezoluții de susținere a PCRМ. Nu este dată sursa provenienței datelor difuzate, iar subiectul are alură de spot electoral (9.11.2010).

NIT a demonstrat evident o poziție părtinitoare, favorizând concurentul electoral PCRМ, atât în aspectul volumului de timp acordat, cât și în cel al contextului în care a fost prezentat, fapt care a fost susținut și de prezentarea negativă a partidelor aliate în cadrul actualului Guvern.

Totodată, Reprezentanții PCRМ au avut prioritate în a beneficia de prezentări directe și de ocazii de a se adresa direct telespectatorilor.

NIT, la fel ca și în prima perioadă monitorizată, a demonstrat același stil de reflectare a evenimentelor din campania electorală. În timp ce reflectarea concurentului electoral PCRМ a fost în mare parte în context pozitiv, prezentarea tuturor celorlalte partide și a Guvernului a fost foarte negativă. În mod special a fost prezentată negativ AIE în ansamblu, dar de asemenea și Guvernul, PLDM și PDM. Prezentarea negativă a acestor actori politici în emisiunile informative ale postului NIT s-a axat pe subiecte precum: subiectul despre mesajele venite pe pagina www.nit.md. referitoare la sancționarea postului NIT de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului care se tratează ca tendința guvernării (AIE) să țină sub control mass-media; subiectul despre 5 funcții de director scoase la concurs în r-nul Nisporeni de către șefa secției de învățământ, candidat pe listele PLDM din motiv că directorii nu i-au împărtășit opțiunile politice; subiectul despre întâlnirea liderului PCRМ, V. Voronin, cu membrii comisiei OSCE pentru monitorizarea alegerilor a conținut critici dure în adresa actualii guvernării; subiect despre agresarea unui susținător al PCRМ din s. Jora De Jos de către reprezentanții PL; acuzații aduse actualii Guvernării în legătură cu faptul că nu au luat măsuri și au permis inundarea satelor, pierderi de sub un miliard de lei, pierderea vieților omenești; subiect despre presiunea rectorilor, care au aderat la PLDM, asupra studenților în scopul de a împiedica desfășurării întâlnirilor electorale organizate de PCRМ, etc.

În unele subiecte cu caracter conflictual difuzate în emisiunile informative, NIT a prezentat informații care formal par să respecte cerința despre diversitatea surselor, însă maniera în care este prezentată informația a fost inechitabilă, scoasă din context sau a fost denaturată prin comentariile jurnaliștilor, în unele cazuri fiind utilizate materiale din arhivă, iar în alte cazuri actorilor vizați nu li se oferă posibilitatea de a se expune direct asupra evenimentelor abordate:

- Subiect realizat în baza unui interviu acordat de către Președintele interimar, Mihai Ghimpu unui post de radio, în care a declarat că este convins de faptul că alianța va veni din nou la putere. Potrivit acestuia, la scrutin alianța va obține peste 50 la sută din voturi. Ulterior, în subiect se mai menționează că alianța este susținută de statul vecin România, după care reporterul menționează că „unii specialiști sunt de părerea că România ar putea spijini alianța nu numai diplomatic ci și electoral, favorizând astfel fraudarea alegerilor, ca AIE să obțină victoria”. Subiectul este realizat în baza materialelor de arhivă, nu se anunță nici un nume din rîndul specialiștilor citați mai sus. Opiniile reprezentanților AIE prezentate pe finalul reportajului se refereau la întrebarea "dacă AIE va continua să existe sau nu" (30.10.2010);

- V. Voronin a avut o întâlnire cu reprezentanții Organizației de Tineret. Reuniunea a întrunit tineri din Găgăuzia și regiunea transnistreană, membri ai unor ONG-uri și sindicate ale mai multor instituții de învățământ. (în imagini V. Voronin întâmpinat cu aplauze). Prezentatoarea comentează că tineretul Moldovei a obosit de minciunile actualei guvernări și nu cred în ceea ce numesc guvernanții de azi, democrație. Studenții și-au manifestat nemulțumirea față de guvernarea actuală, menționând că ea a redus drastic locurile de studii cu finanțare bugetară, a majorat contractele;
- În subiectul despre faptul că ancheta în cazul inundațiilor nu a fost inițiată s-a utilizat montarea succesivă a unei secvențe din conferință de presă cu text după cadru (22:18:04: "Pentru stimularea acestui dezastru și pentru faptul că instituțiile statului nu au luat măsuri și au permis inundarea satelor, pierderi de sub un miliard de lei, pierderea vieților omenești / guvernul stabilește câte un premiu bănesc în mărime de un salariu mediu..." Urmează lista demnitarilor.);
- Subiectul despre sondajul sociologic efectuat de "CBS AXA" e tratat, reieșind din optica PCRМ, ca manipulare a opiniei publice de către AIE. Ulterior a fost pus pe post sunetul apelului telefonic adresat dlui M. Lupu (PDM) cu comentariul "M. Lupu niciodată nu răspunde la apelurile noastre telefonice".
- Subiect realizat de postul NIT, care prezintă în context negativ alianța de guvernare, în care se spune că aceștia sunt intimidați de guvernare și CCA. În continuare se menționează că în 2009, odată cu instalarea la putere liberalii au depus eforturi considerabile pentru a supune postul NIT. Presiunile veneau de la CCA care cu regularitate aplica sancțiuni. Reportajul în întregime este constituit din secvențe de arhivă, în care apar reprezentanții AIE, însoțite de comentariile reporterului (9.11.2010).

Totodată, în unele subiecte difuzate în perioada de raport, postul de televiziune „NIT” a ezitat să respecte principiul de informare din mai multe surse:

- În cadrul subiectului despre combaterea argumentelor aduse de guvernare precum că filmul "Trădați de vii" a făcut uz de fals, argumente bazate pe situarea geografică a or. Galați, guvernarea a fost învinuită de argumentări false și de intimidare a persoanelor filmate în calitate de martori ai inundațiilor. În cadrul subiectului nu a fost expusă opinia reprezentanților Guvernului (3.11.2010);
- În subiectul despre presiunea rectorilor, care au aderat la PLDM, asupra studenților în scopul de a împiedica desfășurării întâlnirilor electorale organizate de PCRМ, a lipsit poziția rectorilor vizați (8.11.2010);
- Subiect despre o scrisoare publicată de ziarul Timpul, care ar aparține lui Mark Tcaciuc și ar fi adresată dlui V. Voronin. Scrisoarea conține 10 puncte ce urmau a fi aplicate în cazul revenirii PCRМ la guvernare. În cadrul unui breafing, Mark Tcaciuc a numit "Timpul"- un produs informațional contrafăcut și a declarat că „PCRМ vine în alegerile actuale nu doar ca un partid al echității sociale, dar și ca un partid pentru care legea și democrația sunt valori supreme. Șantajul, dezmățul, amenințările istorice și defăimarea sunt din recuzita regimului aflat acum la putere.” Textul scrisorii abundă în greșeli gramaticale și Tcaciuc îndeamnă

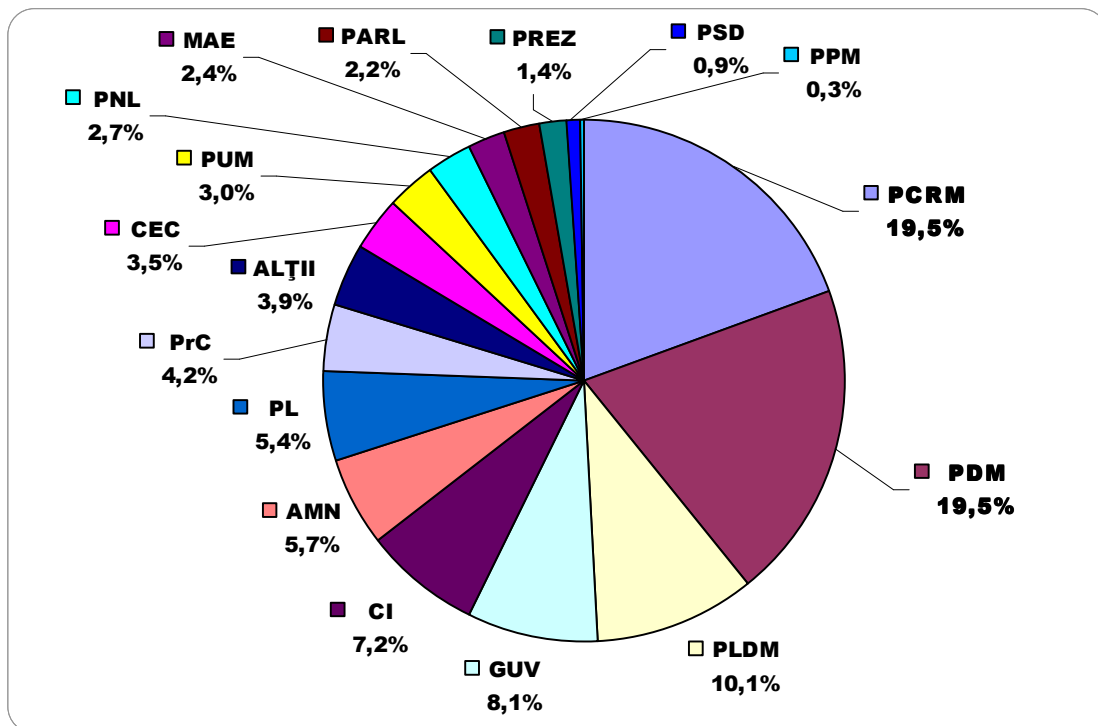
guvernarea să studieze ortografia. Iar cine a comandat această scrisoare, fie, Filat, Ghimpu sau Lupu, ar trebui să amendeze ziarul pentru o muncă atât de necalitativă. În cadrul reportajului nu a fost difuzată opinia părților implicate (9.11.2010).

- În cadrul unui subiect difuzat la 10.11.2010 se declară că „acum 5 ani cele două publicații guvernamentale, la insistența opoziției și instituțiilor europene au fost privatizate, iar denumirile acestora au devenit proprietatea ziarelor. Acum guvernul liberal democrat a lansat un proces invers.” Redactorul Moldova Suverană afirmă că continuă presiuni din partea Ministerului Justiției. Curtea Supremă a dat câștig de cauză, Guvernului, în dosarul inițiat împotriva ziarului Moldova Suverană. Igor Volnițchi, purtătorul de cuvânt al premierului a declarat că "Se va vedea cum se va proceda cu noua achiziție". Analistul politic, Victor Gurău susține că această acțiune a guvernului este un pas de presiune asupra presei independente. Redactorul Nezasisimaia Moldova a declarat că: " Actuala putere are un singur scop, de a priva jurnaliștii de independență chiar și prin închiderea ziarelor. El mai spune că "regimul Filat" vrea să-și întoarcă ziarele pentru a priva oamenii de informație veridică." Poziția premier-ului vis-a-vis de aceste acuzații nu a fost reflectată.

Postul NIT în ansamblu a eșuat să demonstreze un efort veritabil în a prezenta spectrul general al subiecților politici într-o manieră corectă, echilibrată și imparțială.

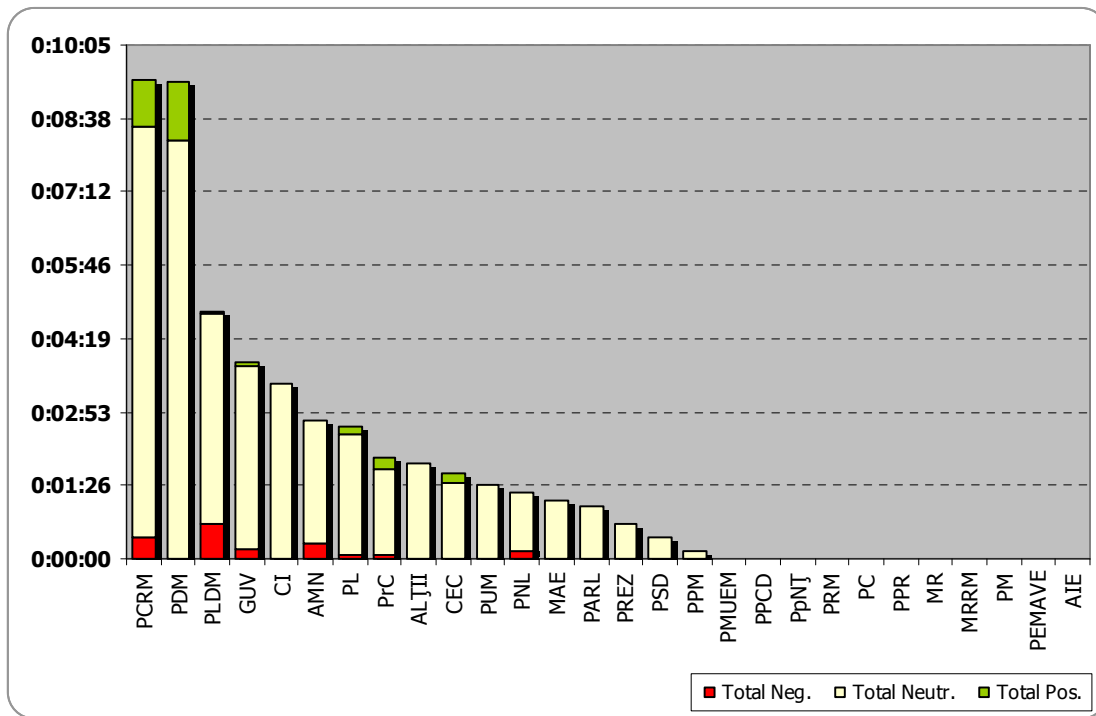
Prime

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

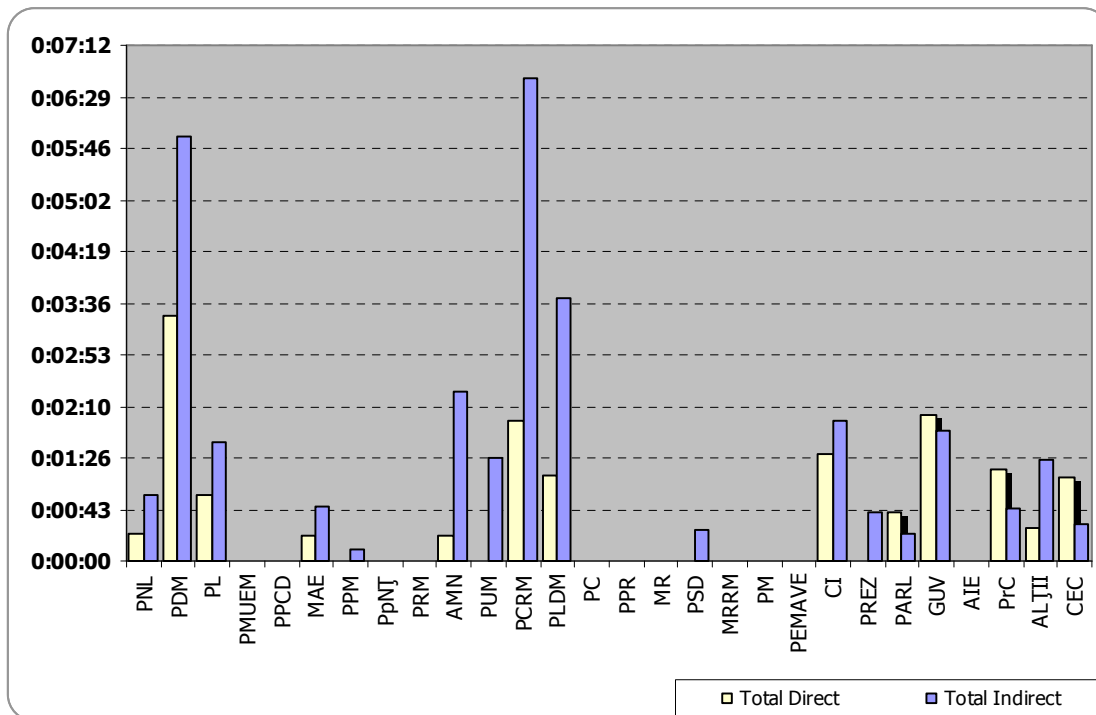

PNL	0:01:18	PUM	0:01:27	CI	0:04:33
PDM	0:10:24	PCRM	0:09:54	PREZ	0:00:41
PL	0:03:47	PLDM	0:04:52	PARL	0:01:03
PMUEM	0:00:00	PC	0:00:00	GUV	0:07:43
PPCD	0:00:00	PPR	0:00:00	AIE	0:00:00
MAE	0:01:08	MR	0:00:00	PrC	0:02:15
PPM	0:00:10	PSD	0:00:26	ALȚII	0:01:52
PpNT	0:00:00	MRRM	0:00:00	CEC	0:02:04
PRM	0:00:00	PM	0:00:00		
AMN	0:03:13	PEMAVE	0:00:00		

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Distribuția timpului direct și indirect

PCRM și PDM au primit cote de timp practic identice, în cadrul programelor de știri ale postului Prime, circa 19.5% fiecare. PLDM a primit 10.1%; AMN i-au fost oferite 5.7% și PL 5.4% din timpul acordat în cadrul programelor de știri. Diverși candidați independenți au primit o cotă cumulată de 7.2% din timpul acordat. Guvernului i-au fost acordate 8.1%.

În contrast cu prima perioadă de monitorizare, Prime a oferit prezentări predominant neutre, practic tuturor entităților politice expuse. Însă, la fel ca și în perioada 18 – 29 octombrie, nu a existat informație critică la adresa PDM. Prezentarea PDM a fost doar neutră și uneori pozitivă. Luând în considerație durata extinsă a timpului acordat acestui partid și lipsa opiniilor critice la adresa lui, rezultatele monitorizării media indică tendința postului Prime de a favoriza PDM.

Prime a oferit, cel mai frecvent, ocazia de a vorbi în fața camerei reprezentanților PDM și reprezentanților Guvernului.

Prezentarea pozitivă a PDM a fost rezultatul unor subiecte din știri în care au fost reflectate o serie de activități și evenimente legate de liderul partidului, M. Lupu:

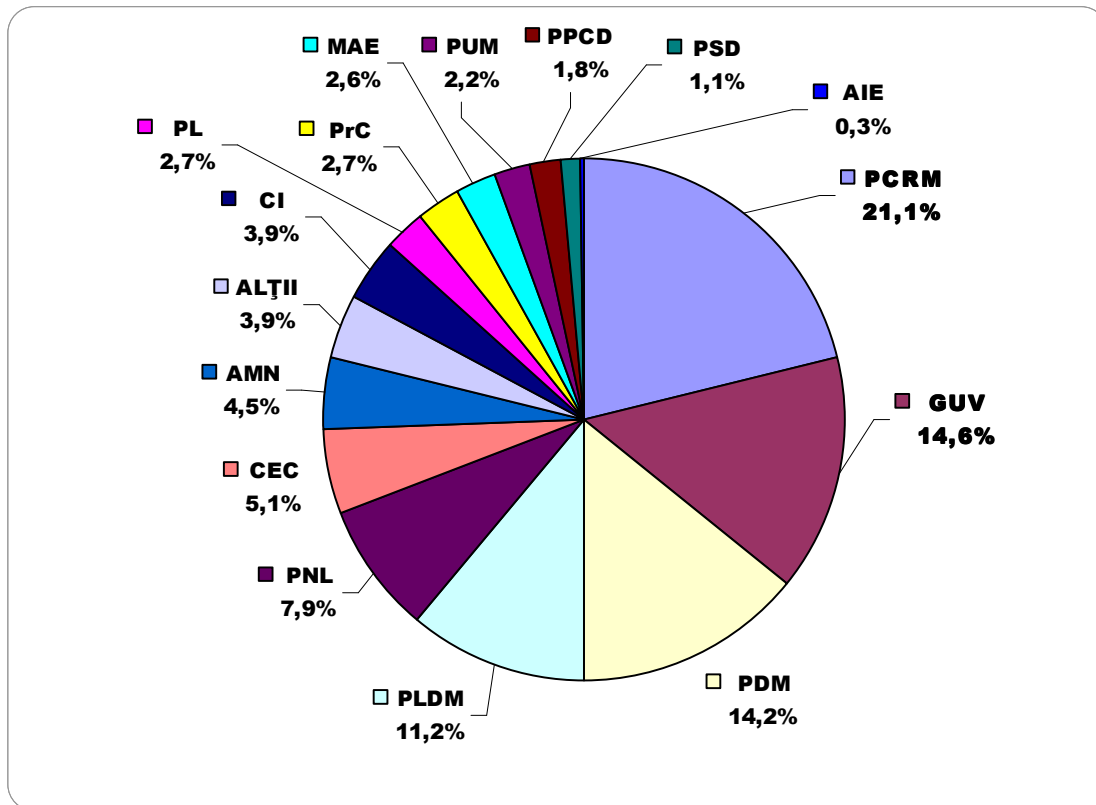
- Marian Lupu liderul PDM a fost prezent la sărbătoarea vinului desfășurată la sudul țării, unde a propus unele soluții pentru industria vinicolă. Anterior Liderul PDM și Președintele consiliului suprem al partidului "Единая Россия" Boris Grizlov a purtat mai multe discuții pentru a spori exportul de vinuri în Rusia (8.11.2010);
- Curtea de Apel Chișinău a interzis comuniștilor să utilizeze spotul publicitar electoral cu imaginea liderului PDM, Marian Lupu, instanța le-a dat câștig de cauză PDM, constatând că spotul utilizat de PCRM denigrează imaginea liderului PDM prin denaturarea unui discurs al său.

Tonalitatea negativă de prezentare a unor concurenți electorali, în emisiunile informative ale postului Prime, a fost legată de subiectele despre: acuzațiile aduse Premierului Filat de către M. Lupu conform cărora primul este populist și demagog; prezentarea de către PLDM a imaginilor care au demonstrat în opinia lor că filmul de investigație „trădați de vii” este bazat pe date false și a fost folosit de PCRM pentru ai discredita pe concurenții electorali din AIE; Candidatul Independent, Victor Stepaniuc cere eliminarea PNL din cursa electorală, în opinia sa programul PNL-ului prezintă un pericol pentru integritatea statului. Liderul PNL, Vitalia Pavlicenco spune că Stepaniuc pur și simplu luptă pentru electorat, etc.

Postul de televiziune Prime a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale, nu au fost înregistrate careva cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vis-a-vis de modul în care este reflectată campania electorală la postul de televiziune în cauză.

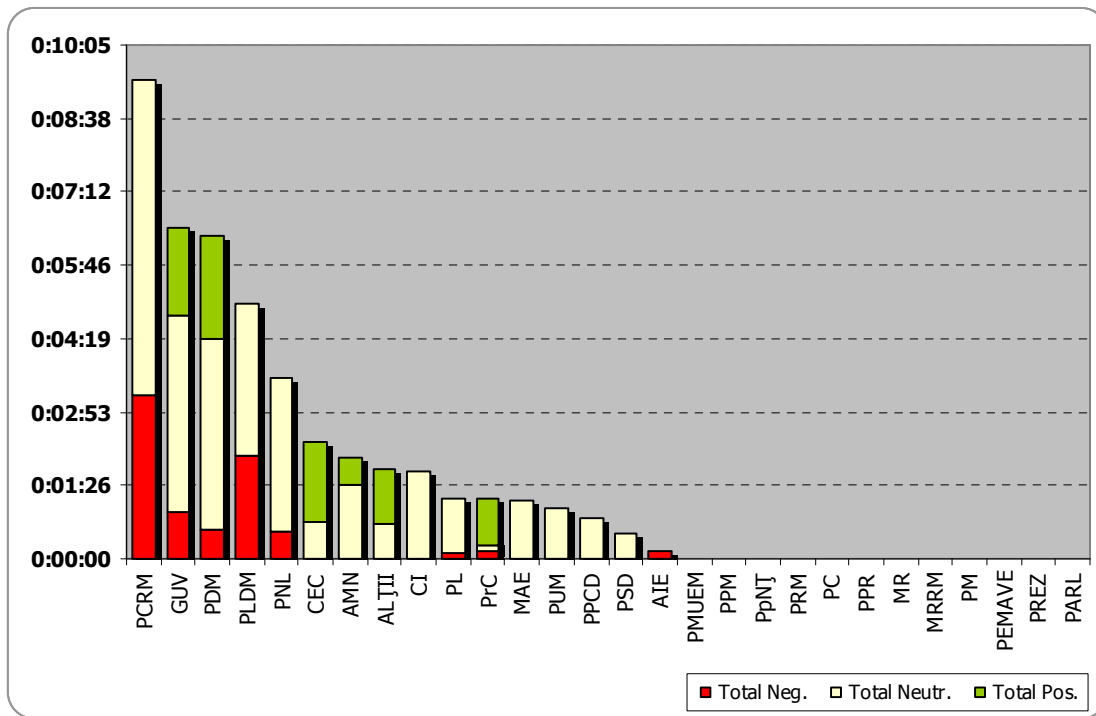
2 Plus

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

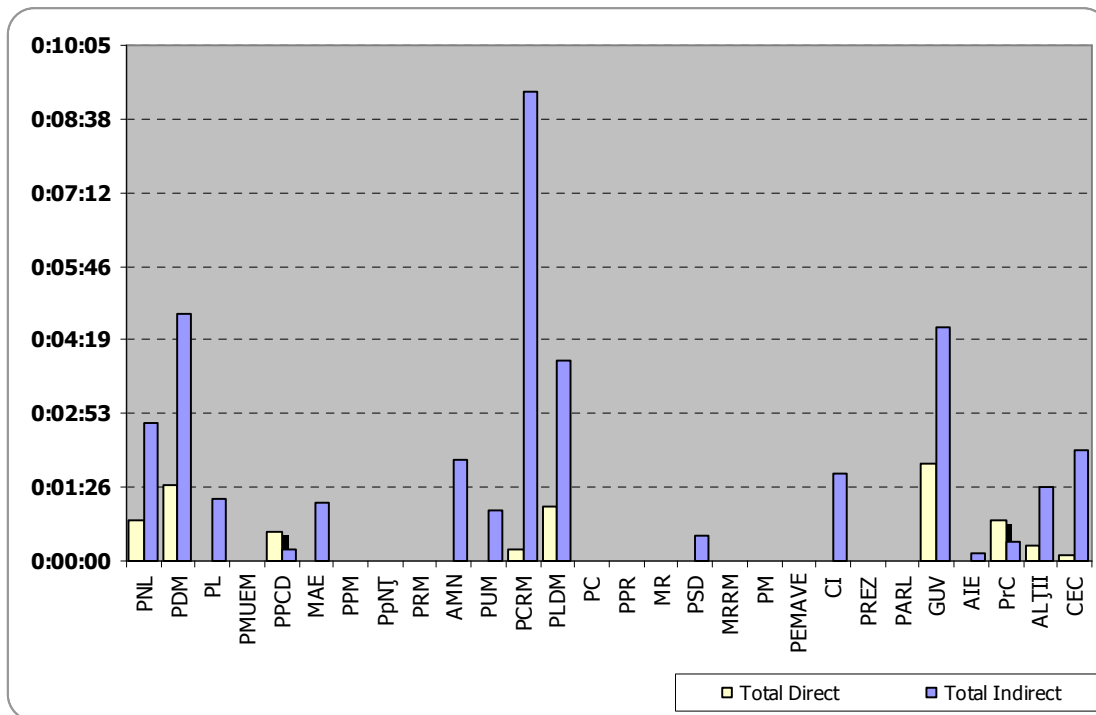

PNL	0:03:32	PUM	0:01:00	CI	0:01:43
PDM	0:06:20	PCR	0:09:24	PREZ	0:00:00
PL	0:01:12	PLDM	0:05:00	PARL	0:00:00
PMUEM	0:00:00	PC	0:00:00	GUV	0:06:29
PPCD	0:00:47	PPR	0:00:00	AIE	0:00:09
MAE	0:01:09	MR	0:00:00	PrC	0:01:11
PPM	0:00:00	PSD	0:00:30	ALȚII	0:01:45
PpNT	0:00:00	MRRM	0:00:00	CEC	0:02:17
PRM	0:00:00	PM	0:00:00		
AMN	0:01:59	PEMAVE	0:00:00		

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Distribuția timpului direct și indirect

La fel ca și în primul raport, dintre toate posturile monitorizate, 2 Plus a acordat actorilor politici cel mai puțin timp în cadrul programelor sale de știri. Volumul de timp alocat de acest post pentru adresări directe ale actorilor politici a fost de asemenea limitat.

Postul 2 Plus a oferit cota cea mai mare (21.1%) din timpul său dedicat știrilor pentru PCRM, Guvernul a primit 14.6%, PDM 14.2% și PLDM 11.2%, PNL 7.9% din timpul acordat. O cotă semnificativă de timp a fost acordată AMN (4.5%). Diverși candidați independenți au primit un spațiu cumulativ de peste 3.9%.

2 Plus a oferit o cotă mai mare de informații cu caracter critic sau conotații negative. Dintre partidele politice care au primit cotele cele mai mari din timpul acordat, PCRM, PLDM și PNL au fost reflectate într-o lumină relativ negativă. În același timp reflectarea generală a Guvernului și a PDM-ului a fost mai diversificată, cu porțiuni mai mari de informație cu conotații pozitive dar și negative.

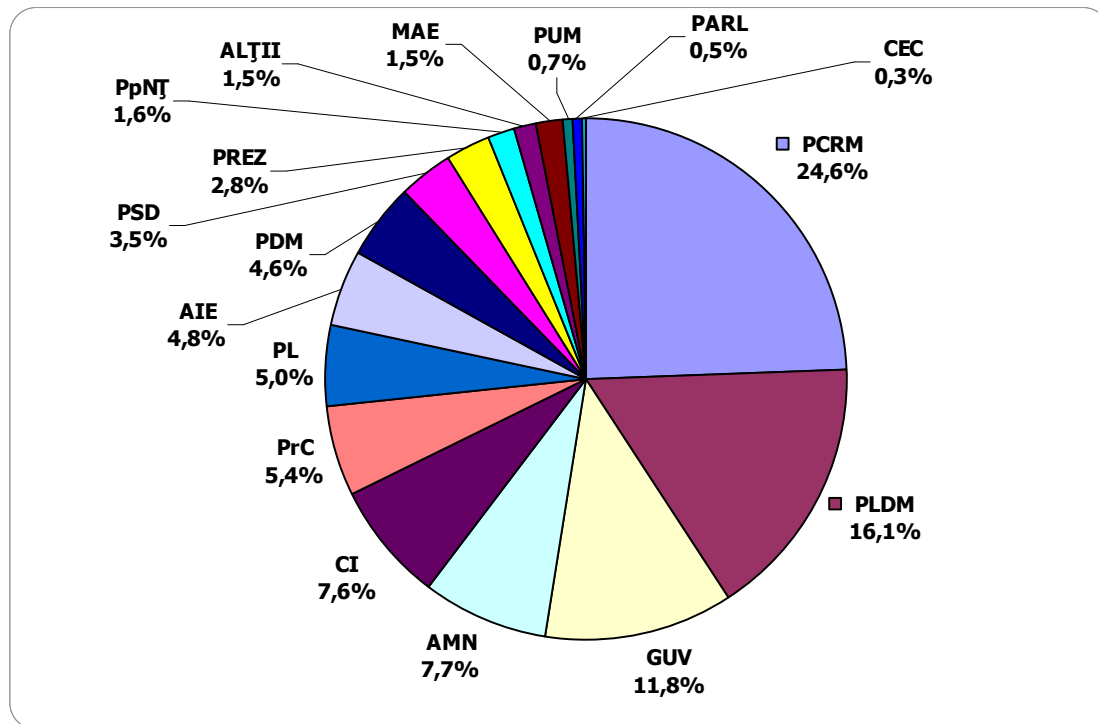
Subiectele cheie prezentate de postul TV 2 Plus care au contribuit la o prezentare mai degrabă negativă a PCRM, PLDM și PNL s-au axat pe următoarele subiecte:

- PCRM acuză administrațiile instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova că folosesc resurse administrative pentru a face partizanat politic în favoarea PLDM;
- Printr-o declarație PCRM atrage atenția opiniei publice, organelor competente și observatorilor internaționali asupra punerii în aplicare a unui scenariu de falsificare în masă a rezultatelor alegerilor din 28 noiembrie și intimidarea alegătorilor. Mii de cetățeni au primit prin poștă scrisori personalizate din partea PLDM prin care pe lângă agitația electorală propriu-zisă se solicită remiterea în adresa oficiului teritorial sau central al PLDM informații despre rude. Astfel, reprezentanții PCRM consideră că este încălcată grav legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal și mai mult ca atât aceste informații vor sta la baza falsificării în masă a alegerilor;
- Subiect despre solicitarea candidatului independent V. Stepaniuc de a scoate din cursa electorală PNL, din moment ce acest concurent electoral cheamă deschis la lichidarea suveranității și independenței Republicii Moldova;
- Marian Lupu, liderul PDM îl acuză pe Vlad Filat, liderul PLDM, de populism și demagogie. Lupu a mai adăugat că cei aflați la guvernare au fost fie nepricepuți, fie preocupați de succesul lor;
- Subiect în care AMN susține că Anton Levițchi, tînărul din satul Socoleni, Anenii Noi, care ar fi donat PCRM 250 mii de lei, este o victimă a PCRM. Tatăl tînărului este un simpatizant al AMN, iar tînărul ar fi fost inclus în lista donatorilor PCRM, intenționat.

Postul de televiziune 2 Plus a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale, nu au fost înregistrate careva cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vis-a-vis de modul în care este reflectată campania electorală la postul de televiziune în cauză.

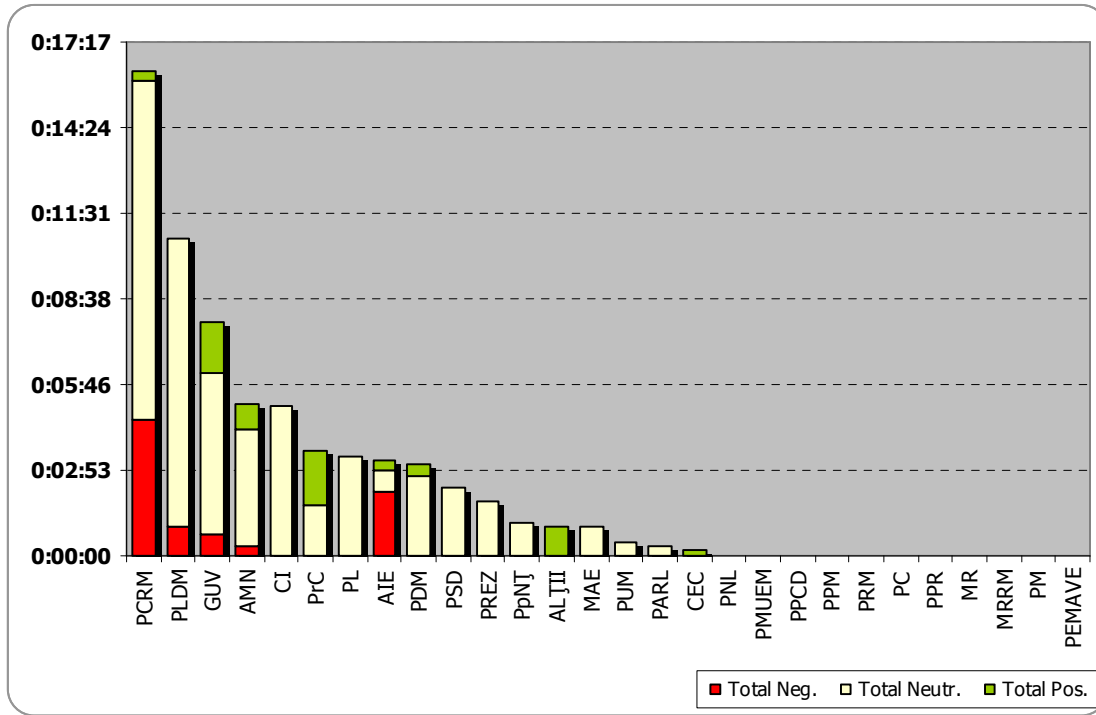
Pro TV Chișinău

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

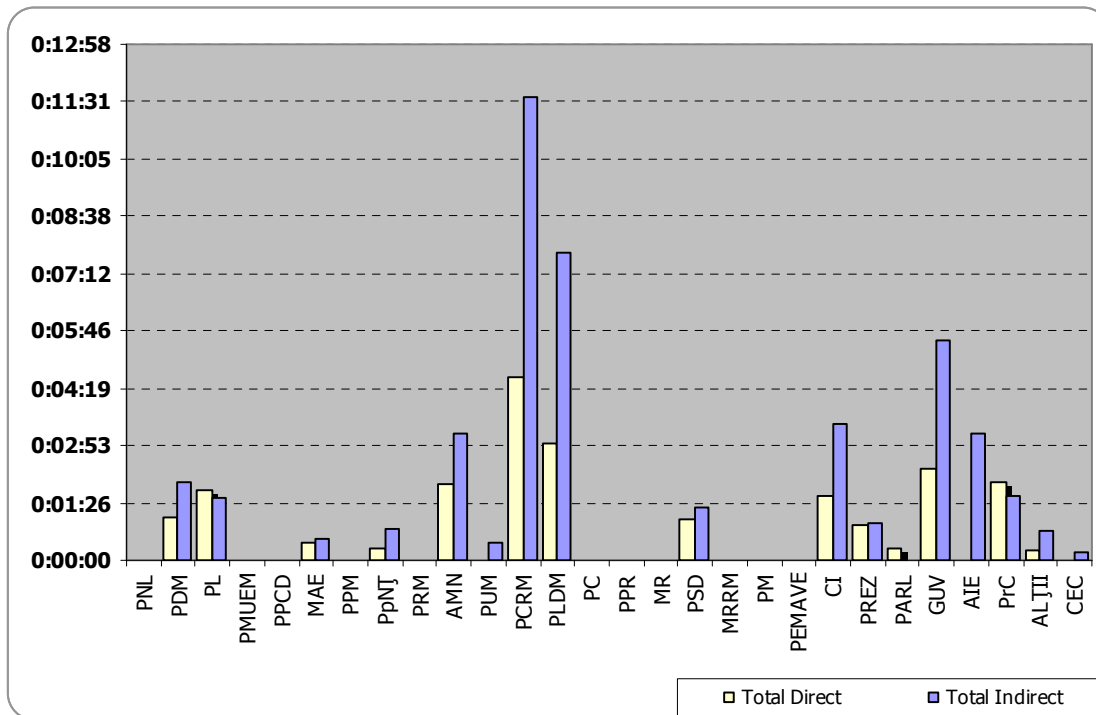

PCR	0:16:16	PREZ	0:01:50	PPM	0:00:00
PLDM	0:10:40	PpNȚ	0:01:05	PRM	0:00:00
GU	0:07:50	ALȚII	0:00:59	PC	0:00:00
AM	0:05:06	MAE	0:00:58	PPR	0:00:00
CI	0:05:02	PUM	0:00:27	MR	0:00:00
PrC	0:03:34	PARL	0:00:18	MRRM	0:00:00
PL	0:03:19	CEC	0:00:13	PM	0:00:00
AIE	0:03:11	PNL	0:00:00	PEMAVE	0:00:00
PDM	0:03:04	PMUEM	0:00:00		
PSD	0:02:19	PPCD	0:00:00		

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Distribuția timpului direct și indirect

Pro TV a oferit cota cea mai mare (aproximativ un sfert din timpul acordat) pentru PCRM, care a fost urmat de PLDM cu 16.1% și de Guvern cu 11.8% din timpul acordat. Alte, câteva partide au primit cote relativ semnificative din timpul acordat, după cum urmează: AMN (7.7%), PL (5%), PDM (4.6%) și PSD (3.5%). Suplimentar, Alianței pentru Integrare Europeană i s-a oferit aproape 4.8% și diverși candidați independenți au primit un spațiu cumulativ de 7.6% din timpul relevant dedicat știrilor. Primarul municipiului Chișinău a primit 5.4%.

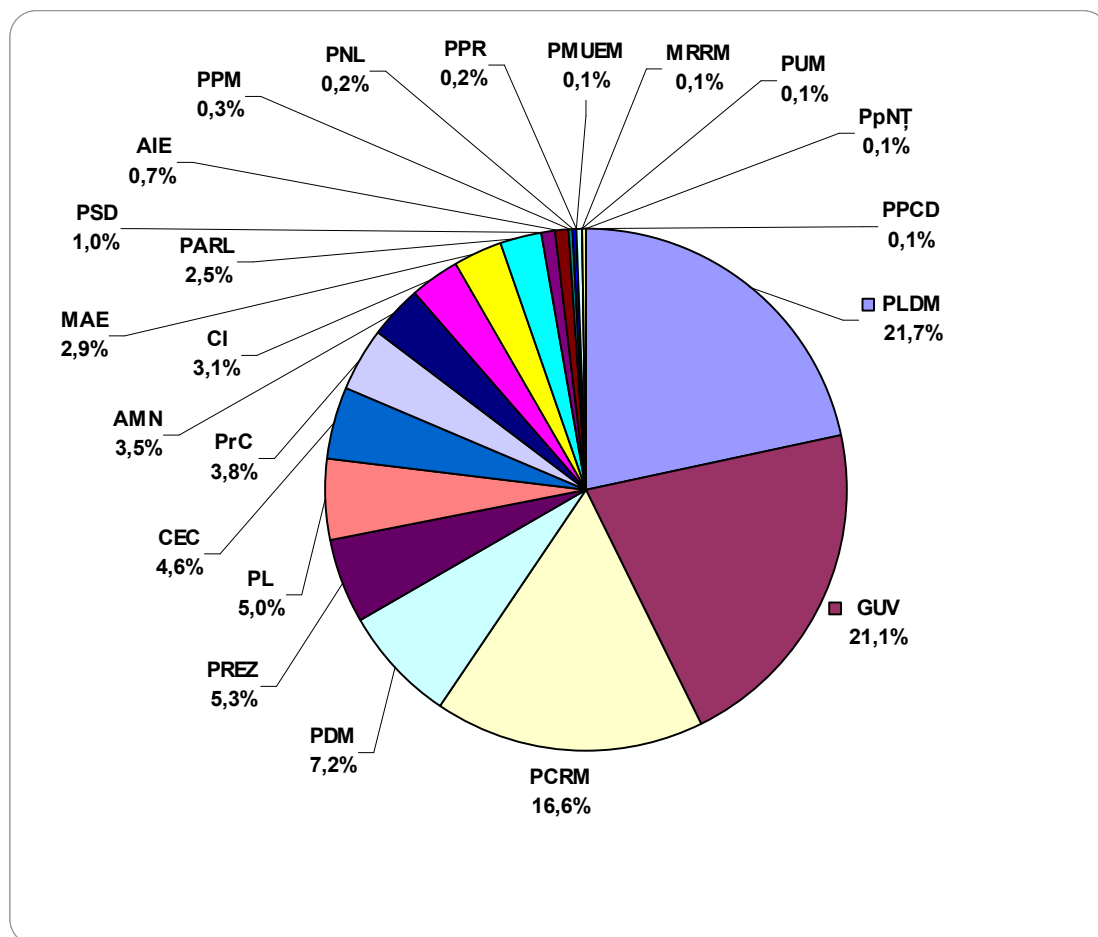
Tabloul general al timpului acordat partidelor politice în cadrul programelor de știri ale Pro TV Chișinău este divers. Entitățile politice au fost preponderent prezentate în lumină neutră, o cantitate semnificativă de informație cu conotații negative a fost prezentată despre PCRM și AIE. În cazul PCRM, acest lucru a fost o urmare a declarațiilor dlui S. Urecheanu care, referindu-se la acțiunile lui V. Voronin, a declarat că trebuie să intervină un medic, de asemenea, PCRM apare în context negativ în subiectul despre lansarea de către AMN a jocului „Serafică fără frică” și în cadrul subiectului despre războiul electoral prin intermediul filmelor între comuniști și liberal-democrați, după ce PCRM a difuzat un spot în care arată că digul de la Nemțeni a fost detonat, PLDM a venit cu o replică televizată, formațiunea a prezentat aceiași martori dar care au afirmat contrariul. Constantin Tănase a menționat că bubuitura care s-a auzit probabil s-a auzit în capul comuniștilor. Numai o minte bolnavă poate inventa asemenea stupidități”. Tănase le-a recomandat comuniștilor să facă o investigație să vadă care este starea lor psihică. Alexandru Petcov, candidat PCRM a replicat că este un exemplu de manipulare crasă ceea ce a afirmat Tănase. Serviciul de Informație și securitate a calificat filmul prezentat de comuniști drept o tentativă de dezinformare și manipulare a opiniei publice. În ceea ce privește AIE, portretul negativ al acesteia a fost prezentat în subiectele în care Veaceslav Untilă a declarat că unele partide se cred prea importante, iar din această cauză comuniștii ar putea reveni la putere. Liderul MAE s-a referit la AIE care nu a reacționat la apelul de a semna un acord de stabilitate politică. Liderii AIE nu au comentat declarațiile.

Similar cu posturile Moldova 1 și Prime, circa o treime din timpul dedicat prezentării entităților politice a fost timp cu vorbire directă.

Postul de televiziune Pro TV Chișinău a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale, nu au fost înregistrate cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vis-a-vis de modul în care este reflectată campania electorală la postul de televiziune în cauză.

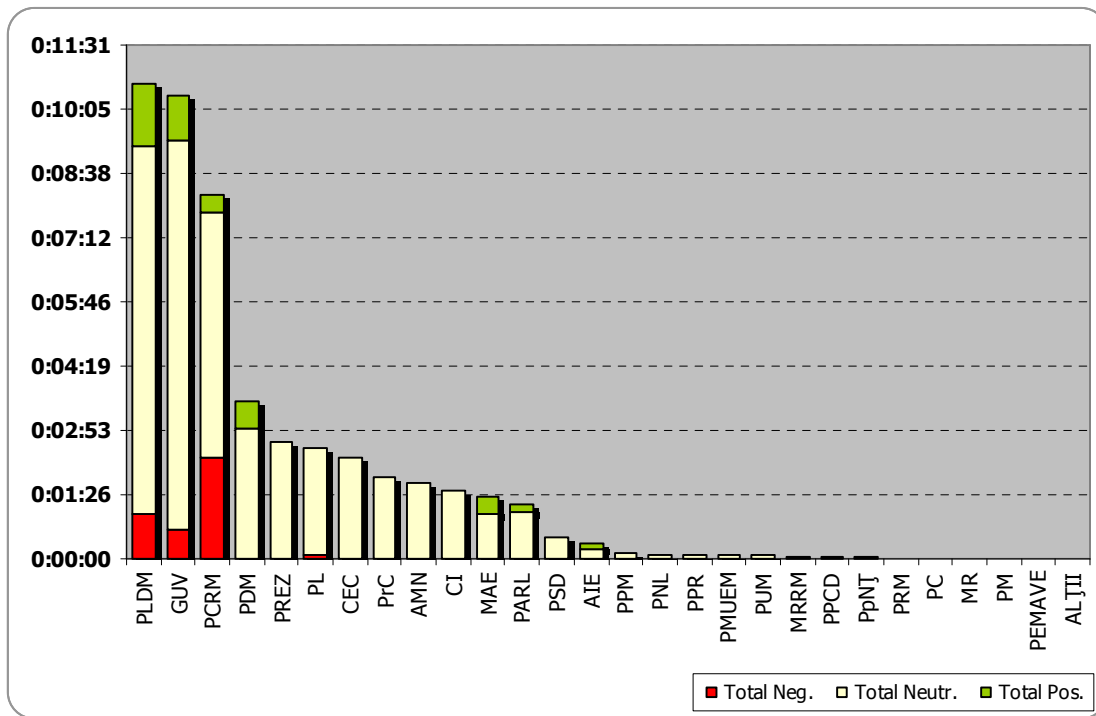
TV 7

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

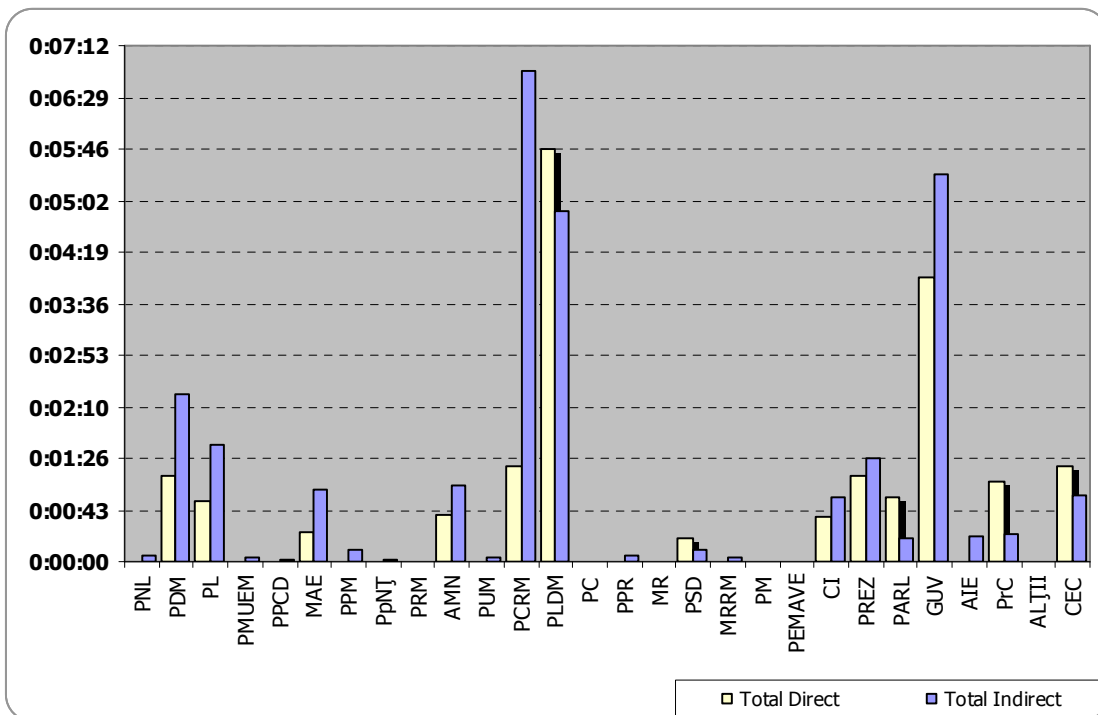

PNL	0:00:05	PUM	0:00:04	CI	0:01:31
PDM	0:03:32	PCR	0:08:10	PREZ	0:02:37
PL	0:02:28	PLDM	0:10:39	PARL	0:01:13
PMUEM	0:00:04	PC	0:00:00	GUV	0:10:23
PPCD	0:00:02	PPR	0:00:05	AIE	0:00:21
MAE	0:01:25	MR	0:00:00	PrC	0:01:51
PPM	0:00:09	PSD	0:00:29	ALȚII	0:00:00
PpNȚ	0:00:02	MRRM	0:00:03	CEC	0:02:15
PRM	0:00:00	PM	0:00:00		
AMN	0:01:42	PEMAVE	0:00:00		

Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Distribuția timpului direct și indirect

Dintre toate posturile de televiziune monitorizate, TV 7 a oferit cea mai vastă gamă de entități politice selectate. Din spațiul total de știri, TV 7 a acordat cea mai mare cotă pentru PLDM (21.7%) și pentru Guvern (21.1%). Opoziția - PCRM a primit 16.6% din timpul acordat. PDM a primit 7.2% și PL 5 % din timpul acordat. Președintele interimar a primit în calitate sa oficială 5.3% din timpul acordat.

Tonul prezentării a fost preponderent neutru, însă au fost prezentate și informații cu conotații pozitive sau negative despre PLDM, Guvern și PCRM. Reflectarea concurentului electoral PCRM a fost mai negativă în comparație cu alte partide. În cazul PCRM, acest lucru a fost ca urmare a reacțiilor reprezentanților PLDM la filmul comunistilor despre inundațiile din vara anului curent și ca urmare a contestației depusă de vicepreședintele AMN, V. Osipov, la CEC prin care se solicită sancționarea Centrului de Investigații Sociologice CBS-AXA pentru manipularea opiniei publice. V. Osipov consideră că manipularea respectivă e comandată de PCRM. Pe tot parcursul subiectului sînt inserate contra-argumentele directorului CBS-AXA. Situația e comentată de secretarul CEC Iu. Ciocan.

Din toate posturile de televiziune monitorizate, TV 7 a oferit cea mai mare cotă de informație directă - circa două cincimi de prezentare directă din toată informația despre entitățile politice. Reprezentanții PCRM au primit cote mai mici de timp cu vorbire directă în comparație cu PLDM și cu Guvernul.

Postul de televiziune TV 7 a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, iar din punct de vedere al cerințelor legale, nu au fost înregistrate careva cazuri serioase care ar provoca îngrijorări vis-a-vis de modul în care este reflectată campania electorală la postul de televiziune în cauză.

Concluzii:

Posturile de televiziune monitorizate au oferit mai mult timp pentru prezentarea actorilor politici în comparație cu perioada anterior menționată, subiectele majore care au fost prezentate includ un spectru larg de evenimente atât ale concurenților electorali cât și a CEC-ului, Guvernului și a Președintelui interimar.

Posturile de televiziune monitorizate s-au focusat asupra prezentării partidelor politice cheie, care au perspective de a intra în viitorul parlament. Cu toate acestea, un șir de alte partide și candidați independenți au primit cel puțin volumul minim din timpul de emisie în programele de știri ale unor posturi.

Postul public de televiziune a oferit o prezentare a actorilor politici în general neutră. Însă lipsa abordării critice a unor oficiali aflați la putere (care de asemenea candidează în alegeri), în tandem cu reflectarea ușor pozitivă a acestora, este un semnal cu privire la dificultățile pe care Moldova 1 le întâmpină în a se conforma complet rolului său de radiodifuzor public, autonom și independent.

Prezentarea partidelor și subiecților politici la posturile private de televiziune a variat. Însă, NIT s-a deosebit de toate celelalte posturi televizate prin oferirea unei prezentări vădit părtinitoare în favoarea unui anumit partid politic și în defavoarea tuturor celorlalte. Lipsa diversității politice și eșecul general de a oferi prezentări corecte, echilibrate și imparțiale în majoritatea cazurilor caracterizează știrile oferite de acest post.

Alte posturi de televiziune uneori au reflectat PCRM într-o lumină negativă, însă prezentarea critică a acestui partid de opoziție a fost reflectată preponderent prin opiniile altor concurenți electorali.

CCA atenționează toți radiodifuzorii care reflectă campania electorală, ca pe parcursul ultimei săptămâini a campaniei electorale, să se conformeze cu strictețe tuturor prevederilor legale și standardelor etice și profesionale.

Anexa

Lista of actorilor, abrevieri

Partidul Național Liberal	PNL
Partidul Democrat din Moldova	PDM
Partidul Liberal	PL
Partidul “Moldova Unită — Единная Молдова”	PMUEM
Partidul Popular Creștin Democrat	PPCD
Mișcarea “Acțiunea Europeană”	MAE
Partidul “Patrioții Moldovei”	PPM
Partidul “Pentru Neam și Țară”	PpNT
Partidul Republican din Moldova	PRM
Alianța “Moldova Noastră”	AMN
Partidul Umanist din Moldova	PUM
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	PCRM
Partidul Liberal Democrat din Moldova	PLDM
Partidul Conservator	PC
Partidul Popular Republican	PPR
Mișcarea social-politică “Ravnopravie”	MR
Partidul Social Democrat	PSD
Mișcarea social-politică a Romilor din Republica Moldova	MRRM
Partidul Muncii	PM
Partidul Ecologist “Alianța Verde” din Moldova	PEMAVE
Primarul Municipiului Chișinău	PrC
Alianța pentru Integrare Europeană	AIE
Guvernul	Guv
Presedintele	Prez
Presedintele Parlamentului	Parl
Comisia Electorală Centrală	CEC
Candidat independent	CI
Alții	Alții